

Dosarul nr. 3r-122/19

Prima instanță: Curtea de Apel Comrat (jud: D.Fujenco, Ș.Starciuc, L.Caraianu)

DECIZIE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul depus de primarul satului Ferapontievca,
în cauza de contencios administrativ, la contestația depusă de primarul satului
Avdarma, primarul satului Ferapontievca și primarul orașului Vulcănești împotriva
Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei cu privire la recunoașterea acțiunilor ca
fiind ilegale,

împotriva încheierii din 4 aprilie 2019 a Curții de Apel Comrat, prin care
contestația a fost recunoscută ca inadmisibilă,

c o n s t a t ă:

La 29 martie 2019, primarii satelor Avdarma, Ferapontievca și a orașului
Vulcănești au depus contestație în instanța de contencios administrativ împotriva
Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei, solicitând recunoașterea ca fiind ilegale
a acțiunilor Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei manifestate prin întocmirea
și expedierea în adresa primarilor Găgăuziei a scrisorilor cu nr. 14/2-02 din 1
martie 2019 și nr. 14/2-02 din 6 martie 2019 cu solicitarea (recomandarea) de a nu
include în lista alegătorilor persoanele care nu domiciliază o perioadă îndelungată
de timp pe teritoriul localității.

Prin încheierea din 4 aprilie 2019 a Curții de Apel Comrat, contestația depusă
de primarii satelor Avdarma, Ferapontievca și a orașului Vulcănești a fost
recunoscută în temeiul art. 207 alin. (1) și alin. (2) lit. e) al Codului administrativ
ca inadmisibilă.

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la 19 aprilie 2019, primarul satului
Ferapontievca a depus recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii
din 4 aprilie 2019 a Curții de Apel Comrat cu pronunțarea unei noi decizii prin care
contestația să fie admisă în sensul declarat.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată,
considerând-o ilegală și neîntemeiată pe motiv că a fost emisă cu încălcarea
normelor de drept procedural, or, instanța de apel urma să țină cont de normele de

drept naționale, cât și de practica CEDO în vederea neîngrădirii dreptului privind accesul liber la justiție.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat încheierea contestată la 4 aprilie 2019 (f.d.7). Recurenta a recepționat încheierea instanței de apel la 5 aprilie 2019 (f.d.11,verso). Astfel, recursul depus la 19 aprilie 2019 (f.d.12) este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii instanței de apel și restituirea cauzei Curții de Apel Comrat pentru a fi examinată în fond.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii:

- a) declară recursul inadmisibil;
- b) respinge recursul;
- c) anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Totodată, Colegiul reține că legiuitorul prin dispoziția art. 195 Cod administrativ a prevăzut aplicarea suplimentară a prevederilor, indicând că procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod, iar suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

La rândul său, conform art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Înaintând la 29 martie 2019 prezenta contestație în instanța de contencios administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei, primarii satelor Avdarma, Ferapontievca și a orașului Vulcănești au solicitat recunoașterea ca fiind ilegale a acțiunilor Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei manifestate prin întocmirea și expedierea în adresa primarilor Găgăuziei a scrisorilor cu nr. 14/2-02 din 1 martie 2019 și nr. 14/2-02 din 6 martie 2019 cu solicitarea (recomandarea) de a nu include în lista alegătorilor persoanele care nu domiciliază o perioadă îndelungată de timp pe teritoriul localității (f.d.1-2).

Prin încheierea din 4 aprilie 2019 a Curții de Apel Comrat, contestația depusă de primarii satelor Avdarma, Ferapontievca și a orașului Vulcănești a fost recunoscută în temeiul art. 207 alin. (1) și alin. (2) lit. e) al Codului administrativ ca inadmisibilă.

Drept temei în susținerea soluției adoptate, instanța de apel a invocat că primarii satelor Avdarma, Ferapontievca și a orașului Vulcănești nu sunt subiecți

împuterniciți de lege pentru a depune astfel de contestații în ordinea art. 66 și 67 al Codului electoral al Găgăuziei, or, contestațiile privind acțiunile/inacțiunile și hotărârile Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei pot fi depuse doar de către alegătorii, concurenții sau reprezentanții lor electorali (f.d.7-11).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că concluzia instanței de apel despre necesitatea declarării ca inadmisibilă a contestației sus-vizate este prematură și contravine circumstanțelor cauzei.

Astfel, într-adevăr, conform art. 66 alin. (1) Cod electoral al Găgăuziei, alegătorii și concurenții electorali pot contesta acțiunile/inacțiunile și hotărârile consiliilor și birourilor electorale și acțiunile/inacțiunile concurenților electorali în organele electorale ierarhic superioare și în instanțele judecătorești.

Iar în conformitate cu art. 207 alin. (1) și alin. (2) lit. e) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contencios administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.

Totodată, instanța de recurs menționează că referirea Curții de Apel Comrat la aceste prevederi legale nu este relevantă în prezenta speță, în situația în care calitatea de subiect al raporturilor juridice electorale o poate avea organele electorale, concurenții electorali și reprezentanții acestora, observatorii, mijloacele de informare în masă, autoritățile publice, partidele, alte organizații social-politice, grupurile de inițiativă, candidații desemnați, precum și cetățenii (alegătorii). Aceste subiecte de drept se bucură de un anumit volum de drepturi și obligații și, respectiv, se pot adresa în instanțele judecătorești pentru apărarea unui drept vătămât, recunoscut de lege, pe care în opinia lor, îl consideră lezat.

Colegiul reține că la caz primarii satelor Avdarma, Ferapontievca și a orașului Vulcănești depunând contestație împotriva Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei au acționat și cu titlu oficial și în calitate de alegători în vederea exercitării dreptului vătămât prevăzut de art. 17 Cod administrativ, care în opinia lor se manifestă prin expedierea în adresa acestora a scrisorilor cu nr. 14/2-02 din 1 martie 2019 și nr. 14/2-02 din 6 martie 2019 cu solicitarea (recomandarea) de a nu include în lista alegătorilor persoanele care nu domiciliază o perioadă îndelungată de timp pe teritoriul localității.

Or, excluderea celor care au lipsit/nu locuiesc în localitate de mult timp, în opinia acestora contravine prevederilor art. 39 alin. (1) Cod electoral al Găgăuziei, conform cărora listele electorale includ toți cetățenii care au dreptul electoral, care la momentul întocmirii listei sunt rezidenți pe teritoriul său.

Prin urmare, Colegiul va reține versiunea recurentului primarul satului Ferapontievca expusă în cadrul recursului conform căreia, la caz primarii sunt subiecți împuterniciți de lege și au dreptul de a depune contestații în ordinea art. 66 și 67 al Codului electoral al Găgăuziei întru apărarea dreptului vătămât, recunoscut de lege. Or, conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămât este orice drept sau

libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În condițiile respective și în situația în care actul (acțiunea/inacțiunea) organului electoral este obligatoriu și executoriu, prin recunoașterea ca inadmisibilă a contestației în temeiul sus-nominalizat, s-ar putea înfrânge principiul echității procedurii civile și îngrădi în mod inacceptabil dreptul subiecților la un proces echitabil, ceea ce este inadmisibil, or, interdicția de a depune contestații împotriva acțiunilor/inacțiunilor și a hotărârilor Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei întru apărarea dreptului vătămat, recunoscut de lege nu trebuie să aibă un caracter general, deoarece asigurarea echilibrului diferitelor interese și convingeri reprezintă o valoare fundamentală a societății democratice.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reiterează și prevederile art. 6 CEDO, care stipulează că, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei ”în mod echitabil”, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor ale părților litigante.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că cererea de recurs este întemeiată, completul specializat pentru examinarea cauzelor de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea recurată și de a restitui cauza de contencios administrativ sus-indicată la Curtea de Apel Comrat pentru a fi examinată în fond.

În conformitate cu art. 241 alin. (1) coroborat cu art. 195 Cod administrativ, art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul depus de primarul satului Ferapontievca.

Se casează încheierea din 4 aprilie 2019 a Curții de Apel Comrat, în cauza de contencios administrativ, la contestația depusă de primarul satului Avdarma, primarul satului Ferapontievca și primarul orașului Vulcănești împotriva Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei cu privire la recunoașterea acțiunilor ca fiind ilegale cu restituirea cauzei Curții de Apel Comrat pentru a fi examinată în fond.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Tamara Chișca-Doneva